

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Fișă pedagogică

Mediul de învățare: o practică pedagogică angajatoare și motivantă. Secțiunea D a modulului de formare

Fișa pedagogică este descrierea unei secvențe de învățare. Scopul său este de a mobiliza și de a dobândi competențe disciplinare, cunoștințe. Aceasta se poate construi cu referire la pedagogii actuali și / sau inovatori

Contact : Maria Elisabetta Perri

I .C. « Cecrope Barilli » din Montechiarugolo (PR) Italia

<http://www.icmontechiarugolo.gov.it/>

Titlu : *Mediul de învățare: o practică pedagogică angajatoare și motivantă.*

Definiție generală / Scurtă descriere a conținutului

Un ghid pentru proiectarea unităților de învățare bazate pe principiile învățământului incluziv.

Utilizare / domeniu de aplicare

Acest ghid este potrivit pentru proiectarea unităților de ucenicie în colegii (elevi cu vârsta între 11 și 14 ani).

Principii și fundamente teoretice

Putem să îmbunătățim modul în care învață studenții noștri? Este posibil să se îmbunătățească contextele de învățare pentru a permite școlii să își îndeplinească mai eficient rolul instituțional?

Ce schimbări trebuie făcute pentru a reduce semnificativ numărul de elevi pentru care "ceea ce face școala nu este suficient"? Este posibil să existe o educație incluzivă capabilă să orienteze oferta de formare spre o mai mare eficiență?

În cadrul sondajului TALIS 2013 (Sondaj internațional de predare și învățare, Sondaj internațional de predare și învățare, sursa Ministerului italian al învățământului superior și cercetării din 2014), a devenit clar că numai 28% dintre cadrele didactice, atât pentru țările TALIS, cât și pentru Italia, au propus proiecte de lucru cooperative care necesită o structurare formală bine articulată în ceea ce privește calendarul, instrumentele și strategiile. Este o practică activă, adică o practică educațională care implică și motivează participarea elevilor la învățare.

În același sondaj, sa constatat că utilizarea interogării în clasă a fost una dintre principalele metode de evaluare a învățării elevilor (Italia: 80%, media TALIS: 49%). În schimb, utilizarea autoevaluării de către elevi reprezintă o mică parte (Italia: 29%, media TALIS: 38%).

Cercetările aprofundate au arătat că elevii preferă să lucreze în grupuri, atât la școală, cât și la domiciliu, și să utilizeze tehnologii de predare pentru a-și consolida procesul de învățare. (Ce te-au învățat în liceu? Percepția elevilor de limbă pe educația lor lingvistică, Edizioni Ca 'Foscari)

Există numeroase studii care arată modul în care clima pozitivă în clasă este un factor fundamental atât pentru predare, cât și pentru învățare.

De ce avem nevoie, profesori și cursanți, să se simtă bine la școală? Ce contexte de predare și cercetare le oferim studenților noștri? Cum putem face ca fiecare să își poată valorifica la maximum potențialul și să dobândească cunoștințele necesare pentru a-și realiza proiectul de viață?

Răspunzând la aceste întrebări ne-ar permite să implementăm procese de învățare / predare care pot transmite în același timp plăcerea de a ne simți bine la școală, toți împreună. Dar pentru ca școala să treacă de la un sistem izolat împărțit în discipline (adesea devenind rezervoare de noțiuni abstracte) într-un sistem deschis de cercetare, comunicare, dezvoltare ... **trebuie să lucrăm împreună**: să formăm o echipă, concura în domeniul pedagogiei. Nu trebuie să ne concentrăm doar pe cunoștințe, ci pe competențe și competențe.

Grupul clasă trebuie considerat un grup de învățare în care aspectele relaționale trebuie să fie gestionate în mod adecvat, deoarece relația este un element fundamental care transmite și stimulează învățarea. Calitatea contextului de clasă este, de fapt, influențată de caracteristicile individuale ale elevilor și cadrelor didactice, de percepțiile lor și de elementele distinctive ale școlii (spații politice și școlare).

Grupul de profesori trebuie, de asemenea, să colaboreze: să discute diverse pedagogii, să verifice proiectele educaționale / pedagogice; să se bazeze pe experiențele anterioare. Trebuie să aibă idei noi, să relanseze ceea ce sa realizat cu succes și să renunțe la ceea ce nu a funcționat. Chiar și aici avem nevoie nu numai de cunoștințe, ci și de abilități.

Învățarea prin cooperare, care oferă rezultate excelente, este o metodă pedagogică prin care elevii, la diferite niveluri de performanță, lucrează împreună pentru un scop comun. Astăzi, datorită internetului, studenții și profesorii pot participa la activități cu alți studenți aflați departe de ei, în aceeași țară sau în alte

țări, și își construiesc cunoștințele într-o dimensiune care nu mai este locală , ci practic planetar și descoperă că unele probleme pot fi rezolvate mai bine prin colaborarea.

Este o schimbare antropologică, mai mult decât educativă! Acest lucru implică toată lumea, fără excepție, în conceperea și implementarea unei educații obișnuite, deschise și incluzive pentru întreaga clasă, pornind de la conceptul că fiecare student are un dinamism pozitiv în comparație cu realitatea.

De fapt, învățarea semnificativă este acest tip de învățare bazat pe cercetarea și re-dezvoltarea cunoștințelor care ne permit să înțelegem aceasta, fie prin integrarea noilor informații cu cele deja dobândite, fie prin utilizarea acelorași date în diferite contexte și situații.

Scopul este ca persoana să învețe și să-și dezvolte abilitățile în rezolvarea problemelor, gândirea critică și meta-reflecția. Pe scurt, învățarea semnificativă permite studenților să devină strategii prin dezvoltarea abilităților meta-cognitive (învățarea de a învăța), a competențelor relaționale (cunoașterea modului de a lucra într-un grup) sau a atitudinii (autonomiei și creativității).

Prezentarea metodologiei

Elevii, care au abilități numerice și reguli pentru compunerea hărților de concepte și a hărților minții, au fost împărțiți în grupuri eterogene, fiecare având până la patru membri. Fiecare grup a primit o temă istorică și un interval de timp pentru a crea un produs multimedia. Acesta este un videoclip scurt de până la 5 minute, pentru a fi prezentat clasei.

Cursul de cercetare-acțiune este intitulat "Alături de Enza între natură, artă și cultură: în căutarea lui Oratorio del Romito"

Lucrarea istoriografică, urmată de o reprezentare teatrală a celor mai importante momente ale acestui loc, a fost intitulată "Alături de Enza între natură, artă și cultură: în căutarea Oratorio del Romito". Datele colectate au fost "incluse" într-un cod QR care a fost dat marciei Ludovico Lalatta Costerbosa, proprietar al vilei, viceprimarului, consilierului pentru cultură al orașului Montechiarugolo, școlii și asociație "Festa della Storia".

Copiii au fost invitați să efectueze cercetări ample utilizând atât resursele de hârtie oferite de manuale, cât și alte cărți disponibile la școală și biblioteca locală, precum și informații importante pe care să le caute pe Internet. În acest sens, a fost necesar să se ajute studenții să devină detectivi de informație, adică să dobândească abilitățile de cercetare pe net, permițându-le să colecteze informațiile în mod efectiv ca adevărați detectivi (știu ce, cum și unde să se uite), pentru a selecta informații și a le structura în agregate semnificative de cunoștințe. În acest scop, hărți conceptuale devin suport metacognitiv pentru Internet de cercetare, construcții și re-dezvoltarea cunoștințelor, deoarece permit vizual concentrați obiectul cercetării și, mai presus de toate, pentru a integra rezultatele în structurile cognitive preexistente. (Metoda SEW-COM).

Datele disponibile au fost analizate, sintetizate și reformulate sub formă de hărți conceptuale și diagrame, la care au fost adăugate imagini explicative și elemente narrative. Elevii au folosit canale mai expresive (lingvistic-verbale, vizuale, auditive, kinestezice) și mai multe limbi (audio și video) pentru a re-dezvolta și a propune conținut.

Clasa nu a rămas spectator pasiv: dimpotrivă, a interacționat cu grupurile care au lucrat propunând întrebări și acționând proactiv în dialogul educațional.

În calitate de profesor, m-am poziționat în această situație educațională ca mediator; "Am provocat" curiozitatea ", am stârnit interogarea" prin întrebări, apelând la facultățile mentale, provocând cercetări de anxietate. Pe scurt, treaba mea a fost să încurajez și să încurajez învățarea semnificativă în detrimentul învățării mecanice, pasive și a motivației scăzute.

MEDIUL DE ÎNVĂȚARE

Într-un astfel de mediu de învățare, toată lumea are ceva de oferit celorlalți (pentru că el / ea este depozitul resurselor) și de a primi, ceea ce creează o învățătură care asigură egalitatea și care este cu adevărat incluziv.

Când se structurează căile de învățare de acest tip, există câteva elemente pe care trebuie să le țineti minte

- Constituirea grupurilor într-un mod funcțional (eterogen cu o multitudine de abilități, distribuite într-un mod echitabil și flexibil)
- Acordați timp alocat pentru muncă (maxim 3 săptămâni)
- Efectuați producții scrise detaliate (folosiți strategii de anticipare a conținutului și vocabularului, evitați concedieri și diapozitive prea aglomerate, conduceți o discuție de la general la retail, folosiți tehnici pentru a accentua conceptele cheie folosiți ca suport pentru explicații hărțile de concepte și hărțile mentale)
- Setati data de prezentare în clasă
- Să stabilească cu clasa criteriile de verificare, evaluare și autoevaluare (tratarea corectă a subiectului, analiza, sinteza, reprocesarea, claritatea prezentării, capacitatea de a crea legături, capacitatea de a motiva și de a implica clasa)
- Evaluați munca în grup.

UTILIZAREA TEHNOLOGIEI

Există numeroase beneficii pentru utilizarea tehnologiei informației, deoarece stimulează interesul și motivația studenților, le pregătește pentru viitorul lor și extinde varietatea de conținut și metode care pot fi utilizate. pentru a-și amplifica capacitatea de a-și exprima cunoștințele despre conținut (evaluarea), de a crește numărul de studenți capabili să reușească. Instrumentele actuale oferă o gamă de materiale mai flexibile și accesibile, cu ajutorul cărora elevii pot participa cu succes la învățarea lor și pot exprima ceea ce știu (evaluare formativă).

Acordarea unei mai mari atenții dezvoltării abilităților de producție pe cale orală prin crearea de diferite posibilități de verbalizare în sala de clasă, precum și prin dezvoltarea competenței generale în comunicare și limbă permite extinderea momentelor de evaluare a elevilor, fără a le retrograda la singura "întrebare orală". Acestea sunt comportamente educaționale incluzive care favorizează și elevii cu CES, pentru care legislația impune compensarea testelor scrise prin teste orale, dar și posibilitatea de a se exprima folosind instrumente tehnologice compensatorii.

EVALUAREA COMPETENTELOR

Pentru a evalua abilitățile, instrumentele utilizate în mod obișnuit pentru a evalua rezultatul nu sunt nici suficiente, nici adecvate. Prin urmare, este necesar să se acorde o indicație pedagogică prin punerea în practică a cunoștințelor și aptitudinilor dobândite în timpul sarcinilor autentice bazate pe problematizare. De fapt, competența apare într-un scenariu, cum ar fi "știind cum să acționăm" în solicitările oferite de experiment care stimulează utilizarea proceselor cognitive în contexte noi, combinând într-un mod original dimensiunile cognitive, practice, relațional și social.

Evaluarea generală a cadrelor didactice, care nu trebuie să se limiteze la măsurarea cunoștințelor dobândite, trebuie să includă observații legate de capacitatea de a rezolva probleme, de a face alegeri, de a argumenta, de a crea un produs. Subiectul în învățare devine un subiect de a asculta (pentru a da cuvântul elevilor), care are o istorie cognitivă de spus și care se confruntă într-un mod inteligent și original cu situații care aparțin lumii reale, transferând proceduri și reflecții în contexte parțial diferite de cele ale educației tradiționale.

Un rezultat real poate fi văzut în mod explicit atunci când elevii își dezvoltă cunoștințele activ în contexte reale și complexe și o utilizează într-un mod precis și relevant, demonstrând stăpânirea uneia sau mai multor competențe. Acest lucru este inerent în conceptul de competență: "capacitatea demonstrată de a folosi cunoștințele personale, sociale și / sau metodologice, abilitățile și abilitățile în munca sau studii și în competențele de dezvoltare profesională și / sau personală sunt descrise în termeni de responsabilitate și autonomie". (Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din 5 septembrie 2006 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor și calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții).

Un rezultat real poate fi văzut în mod explicit atunci când elevii își dezvoltă cunoștințele activ în contexte reale și complexe și o utilizează într-un mod precis și relevant, demonstrând stăpânirea uneia sau mai multor competențe. Acest lucru este inerent în conceptul de competență: "capacitatea demonstrată de a folosi cunoștințele personale, sociale și / sau metodologice, abilitățile și abilitățile în munca sau studii și în competențele de dezvoltare profesională și / sau personală sunt descrise în termeni de responsabilitate și autonomie". (Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din 5 septembrie 2006 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor și calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții)

Pentru elevii cu CES, aceste sarcini și situațiile educaționale pot deveni oportunități foarte importante pentru a demonstra strategii și sfaturi de rezoluție necunoscute colegilor lor. Se știe că elevii cu CES au adesea o viziune remarcabilă și abilități creative care, cu aceste activități, devin active pentru ei înșiși și pentru grupul de cooperare cu care lucrează. Luați în considerare posibilitățile de implementare a stimei de sine în proiectele de cooperare.

METODE DE EVALUARE A UNOR ȘTIINTE: RUBRICI DE EVALUARE

Evaluarea autentică poate fi numită "atunci când cineva poate examina în mod direct performanța elevului în îndeplinirea unor sarcini intelectuale importante". (Wiggins, 1990)

Potrivit lui Arter, "o evaluare autentică trebuie să-și exprime opinia nu numai despre ceea ce știe o persoană, ci și despre ce pot face în sarcini care necesită utilizarea unor procese riguroase, precum

gândirea critică, rezolvarea probleme, lucrul în grup, raționamentul și învățarea permanentă "(Arter, Bond 1996)

Bibliografie și sitografie

Fișa de resurse: Exemple de predare eficientă

Arter J.-Bond L. (1996), *Why is assessment changing*, in R. E. Blum, & J. A. Arter (Eds.), *A handbook for student performance assessment in an era of restructuring*, Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.

Castoldi M., Martini M. (2013), *Verso le competenze: una bussola per la scuola*, FrancoAngeli Milano

MIUR (2014), *Guida alla lettura del Rapporto Internazionale OCSE "TALIS 2013 Results: An International Perspective on Teaching and Learning OECD 2014". Focus sull'Italia*, in MIUR (2015), *Linee guida per la certificazione delle competenze nel primo ciclo di istruzione*

http://www.istruzione.it/allegati/2014/TALIS_Guida_lettura_con_Focus_ITALIA.pdf

Pellerey M. (2004), *Le competenze individuali e il Portfolio*, La Nuova Italia, Firenze

Serragiotto G., *Cosa ti hanno insegnato al liceo? La percezione di studenti di Lingue sulla loro formazione linguistica*, Edizioni Ca' Foscari

Ventriglia L., Storace F., Capuano A.(2015), *La didattica inclusiva. Proposte metodologiche e didattiche per l'apprendimento*, Quaderni della Ricerca 25, Loescher Editore.